

Sömnkliniken, akt 1 Scen 7-12

SCEN 7

De befinner sig på en uteservering i Italien. Det starka solljuset strimmas genom vasstaket. Musik hörs från köket. De har ätit färdigt. Gunnar blickar efter kyparen. Isabella dricker upp det sista vinet i glaset.

GUNNAR (på italienska) Ursäkta! Jag har bett om notan!

Hallå?

Får vi betala.

Vi måste hem och sova.

Den italienska duetten:

GUNNAR

Isabella, du berättar inte vad du drömmer, minns inte, kanske minns du inte, men jag minns namnet som viskas.

ISABELLA Anklaga mig inte, jag måste sova, men är rädd för att vakna, förlamningen, varje gång jag vaknar, det rör sig bara om sekunder, men känslan, som att vakna död.

GUNNAR Samma sak i två veckor.

ISABELLA Jag vill inte åka hem.

GUNNAR Men de har sagt nej, det går inte att förlänga.

Isabella kastar hela filoncini på Gunnar.

ISABELLA Kan vi inte bara stanna här? Ändå, menar jag. Vill du inte det? Vi har väl haft bra – la la la la.

GUNNAR Du längtar ju efter den svenska sommaren.

ISABELLA De genomskinliga nätterna, sa jag.

GUNNAR Isabella, stå så där, ljus, lysande, ljusare.

ISABELLA Ser jag inte bara trött ut?

GUNNAR Inte trött, men sömnig.

ISABELLA Jag tar slut snart.

GUNNAR Du tänker för mycket, ingenting hände.

ISABELLA Ingenting hände.

GUNNAR Isabella, det var mörkt, natt, övertäckt, mörkare.

Du sov en stund på golvet hos Jim, har du sagt, Bella.

ISABELLA (nickar) Vi åker hem, det är dags.

GUNNAR Du längtar efter den svenska sommaren.

ISABELLA Ljuset, värmen, kvällarna.

SCEN 8

Det är svensk sommar. Isabella går med ett paraply i regnet. Någon passerar på gatan med en regnjacka med uppfälld kapuschong. Isabella stannar.

Den svenska arian (fem kråkor på vägen):

ISABELLA Var det han? Nej, jag såg fel, det är bara, vissa saker de stannar kvar.

Fem år fladdrar upp. Fem kråkor på vägbanan. Lyfter, landar tungt igen.

Fem år har gått.

Landar tungt.

Så möter skuggor skuggor.

Och jag är där igen, vaknar på golvet, klär mig och går hela vägen hem.

Fem år fladdrar upp. Fem kråkor på vägbanan. Lyfter, landar tungt igen.

Fem år har gått.

Landar tungt.

Så möter skuggor skuggor.

Och jag är där igen, vaknar på golvet, klär mig och går hela vägen hem.

Hon håller på att bli påkörd av en bil: Bromsljud, strålkastarljus, irriterad tutning och rivstart.

Han som körde, föraren, jag såg inte ansiktet, inte riktigt, var det någon som såg honom?

Gunnar möter henne.

Såg du vad som hände? Han försökte köra på mig?

GUNNAR Vem? Vem pratar du om?

Hon svarar inte.

Vad ska vi göra? Du måste få hjälp

Ska vi strunta i bion?

Hon nickar och de fortsätter tillsammans hem.

SCEN 9

Mörker.

Isabella suckar, andas tungt, stönar.

ISABELLA (viskar) Jim, Jim.

Gunnar tänder sänglampan. Isabella sover och drömmer. Hon vrider sig runt i sängen, suckar och mumlar.

ISABELLA (viskar) Jim, Jim ... Jim.

Isabella vaknar i ett plågsamt kvidande. Hon är vaken, men kan inte röra sig.

Den andra sprickans duett:

ISABELLA (rädd) Gunnar, jag kan inte röra mig. Du måste ... Gunnar hjälp mig.

Så släpper förlamningen och hon sätter sig.

Håll om mig, snälla.

Jag vaknar, tror att jag är död, du förstår inte hur ...

Gunnar, vad är det?

GUNNAR Isabella, fem år har gått sedan du lämnade Jim. Ändå hör jag dig viska hans namn i sömnen nästan varje natt.

ISABELLA Jag kan inte rå för det, Gunnar. Jag vill inte sova, jag vill inte drömma, vill inte vakna förlamad.

Jag vill resa bort, till Italien igen, vill bara vara med dig.

Jag vill inte känna hans blick på ryggen, vill inte öppna hans brev.

GUNNAR Brev? Har du fått brev igen?

ISABELLA Jag sprättade, visste inte att han ...

GUNNAR (avbryter) Ge mig det.

ISABELLA Jag slänger breven så fort jag ...

Var det fel? Var det det?

Gud, vad jag är trött, vet inte vad jag ...

GUNNAR (avbryter) Vad ville han?

ISABELLA Var inte arg på mig.

Jag sprättade, öppnade, orden rann ut

jag vill inte berätta, det var bara så fult.

GUNNAR Du behöver inte, Bella.

ISABELLA Jag vill resa bort, till Italien igen, vill bara vara med dig.

GUNNAR Oavsett vad som händer, så har du mitt stöd, /om du anmäler honom.

ISABELLA Vad är det som ska hända? (svarar) För vad?

GUNNAR (kontinuerligt) Han drogade dig mot din vilja / och det borde du anmäla.

ISABELLA Ingenting hände

GUNNAR (kontinuerligt) Du säger att ingenting hände. / Hur vet du att ingenting hände?

ISABELLA Jag var påklädd.

GUNNAR (kontinuerligt) Du var påklädd när du vaknade, men vad hände när du sov.

ISABELLA Ingenting hände.

GUNNAR Du säger att ingenting hände, / allt kan ha hänt när du sov.

ISABELLA Ingenting hände.

GUNNAR (kontinuerligt) Han drogade dig mot din vilja och det borde du anmäla.

Om det är finns något annat / som du döljer för mig så ...

ISABELLA Jag orkar inte med det här.

GUNNAR Förstör inte allt

ISABELLA Gör det inte själv.

GUNNAR OCH ISABELLA Förstör inte allt.

ISABELLA Jag måste bara hitta min sömn / eller aldrig mera sova.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Min sömn, min sömn, / min sömn, min sömn

GUNNAR Jag ringde kliniken / som vi pratade om.

ISABELLA (avbryter) Fast jag är inte sjuk.

Behöver bara sova.

GUNNAR Sömnkliniken, Bella.

Vi kan väl tala med dem.

Jag vill bara hjälpa dig

Han försöker krama henne. Hon drar sig undan en aning.

SCEN 10

Gunnar och Isabella kommer in i ett litet vitt rum. Doktor Grind tar emot dem. De hälsar allvarligt och lågmält.

Isabella får sätta sig på en stol. Gunnar väntar bakom. Grind talar och visar en plansch på den mänskliga hjärnan, pekar ut drömmarnas placering och EEG-kurvor i olika sömnfaser.

Doktor Grinds sömnaria:

GRIND Under natten gör man många resor

tar stora kliv över mörka vatten

Under natten gör man många resor

går mellan gungande bryggor (talat) Men det förutsätter att man sover, Isabella (sömnarian fortsätter) Under natten gör man många resor

tar stora kliv över mjölkvitt vatten

rusar genom täta granskogar

hasar utför slänter i grustag

det är inte konstigt att många går vilse där

speglar sig nattsvart vatten speglar sig mjölkvitt vatten

går genom täta granskogar

hasar utför slänter i grustag

det är inte konstigt att många går vilse där (talat) Men det förutsätter att man sover, Isabella

ISABELLA Fast jag vill aldrig sova mer.

GUNNAR Hon är bara utbränd.

GRIND Låt oss börja med en sömnanalys
men det förutsätter att man sover, Isabella

ISABELLA Fast jag vill aldrig sova mer.

Grind skrattar, men blir allvarlig igen.

GRIND (sömnarian fortsätter) Under natten gör man många resor

över mörka vatten under mjölkvit himmel

en mjölkvit pråm, en slup, en brigg

det är lätt hamna fel

se mig som en lots

se mig som en lots

du är rorgängare

jag lotsen vid din sida

över mjölkvitt vatten under lila himmel

en mjölkvit pråm, en slup, en brigg

jag är lotsen vid din sida

De tackar för försöket och går ut, allvarlig, när de kommit en bit tittar de på varandra och skrattar.

ISABELLA Vilken underlig person, doktor Grind

Skojade han med oss?

GUNNAR (härmar) Det förutsätter att man sover, Isabella

De skrattar.

ISABELLA Men jag gillade honom

GUNNAR Jag också, på något sätt.

SCEN 11

Gunnar tänder stearinljus och dukar fram inför en liten fest. Isabella kommer in.

Den tredje sprickans duett:

GUNNAR Jag som hoppades att du kunde sova.

Ska vi avstyra festen?

Hon skakar på huvudet.

Är du säker?

Isabella hjälper till att duka, en aning frånvarande. Hon lyfter sedan telefonen och lyssnar.

Det har inte ringt?

Hon lägger på, ler generat.

ISABELLA Jag vet, men han var där förut, jag hörde det, skit samma, du behöver inte tro på mig.

Gunnar fortsätter duka och korkar upp vin. Isabella står stilla och lyfter sedan telefonen.

Kan du inte bara mig vara? Snälla. Låt mig ...

Gunnar tar telefonen från henne, lyssnar och lägger på. Hon tittar på honom och han klappar henne på kinden.

ISABELLA Vad är det med mig?

GUNNAR Du har inte sovit på flera dygn. Det är bara det. Ingenting annat.

ISABELLA Jag orkar inte sova.

GUNNAR Det är bara ...

jag tror verkligen att du måste göra upp med Jim för att få tillbaka sömnen.

ISABELLA Ingenting hände.

GUNNAR Ändå kan du inte sova.

Om det är sanningen du säger / kan jag inte förstå dina drömmar.

ISABELLA Ingenting hände.

Vad säger du nu? Förstå mina drömmar? Du vet inte vad jag drömmer.

GUNNAR Men berätta då? Jag hör namnet du viskar. Vad har du för drömmar?

ISABELLA Jag minns inte.

GUNNAR Jag försöker hjälpa dig, Bella.

ISABELLA Jag vet, förlåt.

GUNNAR Men lyssna då, om du vet det!

Gör upp med Jim, / annars slocknar du.

ISABELLA Jag orkar inte.

GUNNAR Men orkar du ha det så här?

ISABELLA Jag orkar inte sova, Gunnar.

Orkar inte drömma, vakna förlamad, som skendöd.

GUNNAR Du ringde väl sömnkliniken?

ISABELLA Jag har fått en tid

GUNNAR Det är en bra början

men det förutsätter ju att man sover

Isabella?

Lilla vän, du är helt förbi.

Han kramar henne.

Det ringer på dörren.

SCEN 12

Festen (ensemble):

GUNNAR Orkar du verkligen med det här?

Hon skakar på huvudet.

Ska jag be att de går hem?

Hon skakar på huvudet.

Gunnar öppnar och släpper in vännerna: Otto, Liselott och Patricia. De hälsar, småpratar, räcker över blommor och kommer in.

Tanke: en musikmässig stegring, från vanligt tal, till halvsång som flätas samman och blir sång, som tätnar och stegras, går mot crescendo och tystnar tvärt, när Isabella plötsligt ser Jim utanför fönstret.

GUNNAR Välkomna

Otto lämnar över en vinflaska.

GUNNAR Vad är det här? / Ser spännande ut.

PATRICIA Vi var nere i Sant Emillon.

OTTO Längesen vi sågs. / Jag minns inte ens.

GUNNAR Jag kan ta rocken./ I julas tror jag.

LISELOTT Snygg klänning.

PATRICIA Marella faktiskt, / halva reapriset

GUNNAR Kom in. Kom in. / Otto, Liselott.

LISELOTT Du ser pigg ut.

PATRICIA Det är bara smink. / Jag sover ingenting

LISELOTT Smink och Botox.

Skratt.

GUNNAR LISELOTT Ett glas vin? / Tack, men jag tror ... Kan jag göra nåt?/ Jag säger inte nej.

OTTO PATRICIA Om du kan!/ Skål på dig. Tennis i morgon?/ Kul skämt, Otto.

LISELOTT OTTO GUNNAR Jag menade inte ... Blir det dubbel? Skål och välkomna.

OTTO, PATRICIA, LISELOTT, GUNNAR Skål kära vänner. Det var alldeles för länge sen vi träffades. Tiden går så fruktansvärt fort. Ingen blir yngre, utom vi förstås.

OTTO LISELOTT Saknar ni Italien? Är Julia hos mormor?

GUNNAR PATRICIA Isabella mer än jag, Får snart börja betala henne. tror jag. Är det inte så? Det är ändå skattemässigt bra

OTTO, PATRICIA, LISELOTT, GUNNAR Låt oss börja med det viktiga – Är det ingen som har något skvaller? Är det ingen som har något skvaller? Låt oss börja med det viktiga.

OTTO Jag var på en fest, Petters exfru, hon blev så berusad, skulle strippa, stod med trosorna (låtsar snurra dem på ett finger) och ropade att hon ville knulla, är det ingen som vill knulla.

LISELOTT Hoppsan.

De skrattar.

Isabella försöker le.

PATRICIA Man ska inte dricka för mycket.

ISABELLA Hon blev kanske drogad.

OTTO Så brukar det heta efteråt.

Skratt.

Liselott härmar en snarkning.

LISELOTT Sover som en stock.

sover

Va?

Sover, sover

Va?

Otto låtsas att han snurrar ett par trosor på fingret.

OTTO Ingen som vill knulla.

LISELOTT Hoppsan.

hoppsan

hoppsan

PATRICIA Drogad?

LISELOTT Hoppsan.

hoppsan

hoppsan

PATRICIA Hon kanske sov

LISELOTT Sova.

sova

sova

Skratt.

OTTO Talade i sömnen.

Skratt.

Patricia talar med Isabella.

PATRICIA Vet du, vet du, vet du?

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Vad? Vad?/ Vad? Vad?

PATRICIA Vem jag träffade

vet du, vet du, vet du?

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Vem? Vem?/ Vem? Vem?

PATRICIA Jag träffade Jim

LISELOTT Jim.

Jim

Jim

PATRICIA På vägen hit.

ISABELLA (viskar) Gunnar, hjälp mig.

PATRICIA (till Isabella) Han fick din adress.

Han är snygg.

LISELOTT Snygg.

snygg

snygg

PATRICIA Sexig.

Det vore bra för dig med ... OTTO, PATRICIA, LISELOTT Vad? Vad?/ Vad? Vad?

PATRICIA Ett litet äventyr.

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Ett äventyr med Jim/ Han tittar snart förbi.

ISABELLA Jag vill inte.

Jag måste sova.

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Ett äventyr med Jim/ Han tittar snart förbi.

Isabella slänger sitt glas i väggen, men vännerna reagerar inte.

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Ett äventyr med Jim/ Han tittar snart förbi.

LISELOTT Oj.

oj

oj

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Ett äventyr med Jim/ Han tittar snart förbi.

Nattliga möten, suckar i mörkret. / Drömmar i mörkret, nattliga suckar.

LISELOTT Oj.

oj

oj

OTTO, PATRICIA, LISELOTT Ett äventyr med Jim. Nattliga möten, Han tittar snart förbi.
suckar i mörkret

Plötsligt skriker Isabella rakt ut. Gunnar kommer in.

ISABELLA Där, där!

Hon pekar på fönstret.

Det står någon i fönstret. Ser ni inte? Men titta då?

De skrattar. Gunnar skyndar fram till henne.

Det var Jim, han knackade på fönstret, jag såg honom.

Gunnar försöker få med henne, men hon vill inte under vänder sig till vännerna.

Hur ska jag våga sova nu? Han är här! Hur kunde ni?

Jag hatar er.

Hur kunde ni?

Jag vill inte ... Försvinn.

Gunnar försöker få gästerna att stanna, men de lämnar rummet.

Åt helvete med er

dumma, blinda

Han sjunker ned i ett hörn.

Sova, sova, aldrig mera sova ...

Isabella står ensam mitt på golvet.